

A hal

Errefelé vannak erek, pocsolyák, kutak és tócsák, de nincsenek folyók, folyamról nem is beszélve. És mégis: egy nyári reggel egy hal hevert a főutca közepén. Nagy hal volt, a roppant, komoly vizekből származó, hosszú, mint egy férfi karja, nehéz, csillogó, mintha csak nemrég húzták volna ki a vízből, a szája tátva, hogy némelyek még úgy látták, levegő után kapkod. Efféle halakról legfeljebb elbeszélésekben hallottak errefelé, hamarosan kíváncsiskodók csoportosultak az állat körül. Rózsás színű volt, barnásszürke, egyetlen pontcskákkal pettyezve, a hasa fehér, de egyes részein sápadt, barnásvörös foltokkal. Színében és alakjában, ahogy ott hevert vidékünk fakószürke, poros földjén, a hihetetlenül idegen világot látták az emberek. A szája nyitva, a pofa végéről éles, tüskeszerű fog meredt befelé a sötétvörös nyílásba. Szúrós rojtokkal ellátott uszonya petyhüdtén lógott az oldalán, míg a háta alsó végén lévő kis uszony mereven hasított a levegőbe. A farka úgy festett, mintha kemény és üveges tollakból állna, akárha szárny lett volna, és talán az is volt valóban, talán ez a fark segítette a vidékünkre, ahol egyetlen vízféleség sem adhatott volna szállást az efféle halaknak. Ha figyelmen kívül hagyjuk a levegő után kapkodó szájáról szóló megjegyzéseket, csakis a mozdulatlanságról lehetett megállapításokat tenni ennek a nyári napnak kezdődő zizegésében

és zümmögésében. De teljes mozdulatlansága ellenére mégsem hatott halottnak, talán azért, mivel ilyen halat elevenen még sosem láttak errefelé.

A hal bőre lassan üveges lett, aztán fakó, felénk forduló, ferde szeme zavarossá vált, a szája immár csukva, úgy tűnt, hogy mindkét kopoltyújával oldalára billen. A szájtátiak lába sok port vert fel, amely most vékony rétegben rakódott le a hal bőrére. Hasára kis kövecsek ragadtak. Nagyon erősen tűzött a nap, mindenki árnyékot keresett, hogy távolról és megfelelően hűs helyről figyelhesse a halat. Ha az ember árnyékból nézte a napon fekvő állatot, úgy hatott, mintha a talaj világosabb, melegebb árnyalatú kitüremkedése lenne, porkupac, amely összelegyedett valamivel.

A kápráztató fényességben úgy tűnt, mintha a hal alakja ragyogni kezdene, sőt még a terjedelme is megnövekedett. De ez nem a forró levegő színjátéka volt, hanem a számtalan légy mozgása, melyek megjelentek a hal testén, és délután, mikor mélyebbre bukott a nap, és az emberek ismét összegyűltek a hal körül, nagy, fekete felhőként röppentek fel róla. A hal addigra nagyon megváltozott. Teste egyenetlen lett, bizonyos helyeken felpuffadt, máshol besüppedt, és úgy tűnt, a már alig felismerhető pontocskák is felszívódtak a kíváncsi pillantások közepette. Ez a lassú oszlás a számtalan féreg műve volt, amely birtokba vette a halat.

Nagyon szép este volt. A madarak énekeltek az ég magában, amely előbb rózsaszín-lilába játszott, aztán kékeszöld színekbe öltözött, amikor alábukott a nap. Mint oly sok nyári estén, ezúttal is enyhe szellőcske támadt. A távolban kutyák ugattak. Nők nevetgéltek a kertekben, egy gyerek énekelt. Mint a lassan és nagyon finoman vibráló nappal fénye,

a szemmel láthatóan meghízott kukacok lázas nyüzsgése is átalakult halkán hullámzó mozgássá, amelyben az immár nemcsak élettelen, de időközben egész halmivoltától elfajzott test folyamatosan emelkedni és süllyedni látszott; és minden emelkedéssel és süllyedéssel egyre jobban elmosódtak a határok az egykori hal és a kukacok, az eltűnés és a növekedés, az erre a vidékre oly váratlanul és kinyomozhatatlan okból feltűnt idegen lény és az utca otthonosan bizalmas pora és kövezete között. Mire teljesen beállt az éjszaka, már csak egy bizonytalan kupac maradt, valami tetszés szerinti, elveszett, közömbös elem, valami, ami szétmorzsolódott a lépések, a kerekek alatt, vagy akadályt képezett, névtelen dolog volt csupán, ami leírhatatlan módon megszűnt létezni.

Legyek, bogarak és hangyák hordták szét a halat másnap, hogy csak üveges bordázata maradt; egy darabig ott hevert még, kifakult, és idővel ugyancsak szétesett ez is. Legtovább a farktoll tartotta magát. Az ember már azt hitte, szétmálolt vagy eltűnt, ám egyszer csak ismét felbukkant valahol az út szélén. Így élte a maga kis életét, egészen magának, önmagáért, haltól megfosztva a száraz idegenben, egy csakis az ide-nem-tartozása révén meghatározott kalandor, amely csak a makacs őszi esőkkel mosódott szét teljesen.